

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ХОРЕОГРАФИЯ ЗА X КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по хореография в X клас стимулира учениците да надграждат придобитите умения и знания за българския танцов фолклор, разширяват се хореографските им познания. Усъвършенстват се изпълнителските им умения и критерии за формиране на естетически вкус.

Образователният процес по хореография в десети клас е насочен към многообразието от движения и фигури в шопските танци. Те се танцуват с бързина, лекота, буен темперамент, с одухотвореност, закачливост и жизненост. Характерни са специфичните провиквания като израз на емоционалното състояние на танцуващите.

Изучаването на шопските танци дава възможност на учениците да развият бързина на краката, лекота при изпълнение на движенията, както и своето актьорско присъствие на сцената. Запознават се с многообразието от движения и фигури в Шопската етнографска област. Овладеват промяната на стъпките от по-бавно към по-бързо и обратно, съобразно темпото на музикалния съпровод. Повишават своето майсторство и издръжливост.

Учениците изграждат умения да разграничават основните групи шопски танци. Те са част от бита на народа и са отражение на неговия характер. Заемали са важно място в обществения и домашния живот на българина. Движенията са съсредоточени главно в краката и по-рядко в ръцете.

В процеса на изучаването на Шопската етнографска област се акцентира върху познаването на календарните празници и обичаи. Учениците усвояват знания за определяне на формата на шопските хора и умения да ги прилагат в игровата практика.

В хода на учебната работа се надграждат уменията за работа в екип, самодисциплината и самоконтролът. И в X клас се осъществяват междупредметни връзки с музиката и с българския литературен фолклор, с география и икономика, история и цивилизации. В темите по композиция се задълбочават връзките с математиката. При решаването на различни композиционни задачи учениците се опират на придобитите знания по информационни технологии.

Учебното съдържание по хореография в X клас разширява възможностите за практическо прилагане на наученото при сценичното пресъздаване на характерни календарни празници и обичаи. Усъвършенстват се артистичните им умения.

Учебното съдържание по хореография се представя тематично, като темите не се разглеждат в задължителна последователност, а предполагат работата по тях да се преплита във всеки урок на принципа на спираловидното развитие на уменията, натрупване на представите и изграждане на понятията.

В края на десети клас учениците умеят да изпълняват с бързина и лекота движенията, да изразяват емоционалното си състояние чрез танца, възприемат го като артистично представяне и сценично присъствие, издирват и описват народни хора, познават стилите особености на шопските танци.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
<i>Танцова практика: Изпълнение на танцови движения от Шопска етнографска област</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Представя най-малко пет фолклорни хора годишно от различните райони на Шопска етнографска област. • Изпълнява танцови комбинации, разработени върху фолклорни хора от изучаваната етнографска област. • Съпоставя характерните танцови движения на шопските танци със северняшките и прави разлика в стилото отношение. • Демонстрира придобитите умения за изява пред публика чрез участие в концертни изяви.
<i>Хореография, култура и общество</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Дава примера от историята на танцовото изкуство. • Предлага и описва основни танцови елементи. • Разграничава и следва основни движения от характерните танци. • Разпознава и оценява богатите танцови традиции на Шопска етнографска област.
<i>Българската хореографска култура</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава танцовото изкуство на български професионални ансамбли. Посещава концертни спектакли.
<i>Хореографията в синтез с другите изкуства</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира артистични умения при изпълнението на хореографско произведение. • Оценява ролята на изпълнителя в танцовото изкуство.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
<p>1. Хореографска практика</p> <p>1.1. Изпълнение на танцови движения</p> <p>1.2. Изучаване на обичаи в Шопската етнографска област</p> <p>1.3. Форма на шопските хора</p> <p>1.4. „Провиквания“ в шопските танци</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Описва детайлно танцовите движения на шопските танци. • Следва строежа на движенията и разпознава ритмичното им разнообразие. • Назовава понятия в българската хореография. • Описва елементи на танцови движения. • Следва бързината на танц според темпото на музикалния съпровод. • Дава примери и изпълнява обредни танци, характерни за Шопската етнографска област. • Разграничава шопските народни танци на „основни“ и „действени“. • Разграничава и изпълнява „сключени“ хора, „водени“ хора; различните видове хора „на леса“, както и разкъсаната форма на танца в игрите „По саме“ и „По двой“. • Изразява емоционалното си състояние чрез характерни и специфични за Шопската етнографска област провиквания и команди 	<p>„Сключени“ хора „Водени“ хора</p> <p>„Действени“ движения</p> <p>Игри „По саме“</p> <p>Игри „По двой“</p>
<p>2. ТАНЦУВАЛНА ЧАСТ В ЕКЗЕРСИСА</p> <p>2.1. Среда</p> <p>2.2. Танцови комбинации от Шопска етнографска област</p> <p>2.3. Хора от Шопска етнографска област</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Има изградена устойчивост и развита координация на тялото. • Изпълнява с овладени и сигурни движения упражнения от станка и среда. • Подготвя тялото за активно натоварване. • Танцува свободно при различни положения на ръцете. • Изпълнява танцови движения в различни композиционни решения. • Предлага различни фигури и движения от шопските танци. • Изпълнява вярно танцови комбинации и хора от Шопска етнографска област. 	<p>„Композиционен рисунък“</p> <p>„Амплитуда“</p>

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЧАСОВЕТЕ

Годишен брой на часовете в X клас – 198 часа за изпълнение на учебната програма в училищата с разширена подготовка по учебния предмет.

При по-малък брой часове учителят има свободата да избере очакван резултат и пропорционално да разпредели часовете за постигането му.

За нови знания	30%
За упражнения	30%
За затвърждаване	15%
За обобщение	10%
За наблюдение в извънучилищна обучаваща среда и участие в сценични изяви	10%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ НА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки (от устни и от практически изпитвания)	78%
От контролни работи (по една на учебен срок)	2%
От участия в сценични изяви	20%

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКА

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
Компетентности в областта на българския език	Словесно описание на основни понятия и танци от Шопска фолклорна област.
Умения за общуване на чужди езици	Общуване при участие в международни изяви. .
Математическа компетентност и основни компетентности в природните науки и на технологиите	Използване на математически знания при композиционното решение на танца.
Дигитална компетентност	Умение за обработка и презентирание на специализирана информация от интернет.
Социални и граждански компетентности	Способност за изразяване и аргументиране на собствена позиция при изпълнителските интерпретации.
История и цивилизации	Историческо развитие, обреди и обичаи на Шопска фолклорна област.
География и икономика	Усвояване на теоретични знания - географско разположение на Шопската етнографска област – граници, климат, поминък.
Музика	Вярно интерпретира различните метро-ритмични строежи на танцовите движения под музикален съпровод.
Изобразително изкуство	Познава произведения на български художници на фолклорна тема.
Физическо възпитание и спорт	Притежава двигателна култура, физическа издръжливост и дееспособност.
Умения за учене	Умее да прави оценка и самооценка на изпълнението. Прилага придобитите теоретични знания в практическата дейност по хореография. Посещава музикално-сценични спектакли. Проявява толерантност към други мнения и интерпретации.
Инициативност и предприемчивост	Участва в танцови изяви, свързани с календарни празници.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	Проявява подчертана артистичност и отношение при изпълнението на танци, при слушането на музика и общуването с българския музикален и танцов фолклор; подбира музика за танци.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки. Елементи от тях могат да се прилагат при ученици с изявен интерес към българските народни танци във всички видове училища.